

Täysistunto

Keskiviikko 10.2.2016 klo 14.00—17.41

7. Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle toiminnastaan 2015 valtiopäiville

Kertomus K 18/2015 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 7/2015 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 7/2015 vp. Keskustelu käynnistyy, ja esittelijänä on edustaja Ala-Nissilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.36 **Olavi Ala-Nissilä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puheenjohtaja! Kiitoksia. — Todella, valiokunnan varapuheenjohtajan ominaisuudessa mielelläni esittelen tarkastusvaliokunnan mietinnön Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnasta vuonna 2015. Tämä vuosikertomus perustuu tarkastusviraston tarkastuksiin ja asiantuntijatoimintaan. Kertomuksessa esitetään tärkeimmät tarkastustulokset niistä tarkastuksista ja jälki-seurannoista, jotka ovat valmistuneet elokuun 2015 loppuun mennessä, ja niistä tilintarkastuksista, jotka puolestaan ovat kohdentuneet varainhoitovuoteen 2014.

Valiokunta on käsitellyt kertomuksessa muutamaa teemaa, ensinnäkin hallinnon toimeenpanokykyä hyödyntää ict:tä tuottavuuden lisäämiseksi. Tarkastusvaliokunnan mielestä hallinnossa olisi tarpeen vahvistaa päätösten toimeenpanokykyä. Tämä edellyttää muun muassa tavoitteiden priorisointia ja johtamisen kehittämistä. Tavoiteltavien toimenpiteiden määrä on liian suuri. Toimeenpanokyvyn parantamiseksi pitäisi myös määritellä, miten tavoitetilaan on tarkoitus päästä, ja varmistautua etenemisen seurannasta ja arvioinnista. Tuottavuuden parantamista digitalisaation avulla on tavoiteltu jo pitkään. Tarkastusviraston mukaan tulokset ovat kuitenkin jääneet tavoitteita ja odotettua vaatimattomammiksi. Jälkikäteen ei ole aina ollut mahdollista varmentua siitä, mihin kehittämistoimenpiteet ja odotukset kustannuksista sekä kustannus- ja tuottavuushyödyistä ovat perustuneet. Tarkastusvaliokunta käsitteli viime vuoden lopussa samaa asiaa laatiessaan mietinnön hallituksen vuosikertomuksesta. Valiokunta silloin totesi, että "niin hallituksen kuin ministeriöiden ja virastojen ict-hankkeiden tulosten ja hyötyjen saaminen edellyttää laaja-alaista osaamista ja määrätietoista johtajuutta. Valiokunnan käsitys on, että digitalisaatio tarjoaa suuren mahdollisuuden rakenteellisten ja toiminnallisten uudistusten toteuttamiseen sekä tuottavuuden parantamiseen julkisella sektorilla ja myös laajemmin koko yhteiskunnassa. Suomen julkinen hallinto ei tällä hetkellä hyödynnä digitalisaation mahdollisuuksia läheskään täysimääräisesti." Valiokunta edellyttää myös parempaa raportointia hankkeiden tuottavuushyödyistä ja tuloksista eduskunnalle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2016 vp

Myöskin valiokunnassa käsittelemme teemaa "yhteiskuntaan integroituminen". VTV:n mukaan köyhyys- ja syrjäytymisriskissä olevien määrä Suomessa on kasvanut. Noin neljännesmiljoona suomalaista elää perustason sosiaaliturvan varassa. Riski syrjäytyä on erityisen suuri työttömillä nuorilla ja osalla maahanmuuttajista. Maahanmuuttajien työttömyysasteen todetaan olevan kolminkertainen koko väestöön verrattuna. Maahanmuuttajaryhmien väliset erot ovat suuret. Viraston mukaan syrjäytymisriskiä voidaan vähentää tehokkailla työllisyys- ja kotouttamistoimilla.

Maahanmuuttajaoppilaiden huonompaa koulumenestystä selittävät tarkastusviraston mukaan muun muassa kantaväestöä keskimäärin heikompi sosioekonominen asema sekä oppilaan kotona puhuma kieli. Kun taustatekijät on vakioitu, erot osaamistasossa ovat edelleen suurempia Suomessa kuin useissa Euroopan maissa. Erityisesti toisen sukupolven maahanmuuttajaoppilaiden osaaminen on kantaväestöä heikompaa senkin jälkeen, kun sosioekonominen tausta on otettu huomioon.

Tarkastusvaliokunta on päättänyt ottaa maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvät asiat tämän vaalikauden työohjelmaansa ja tulee jatkotyössä hyödyntämään muun muassa tarkastusviraston ja eri ministeriöiden tekemää työtä tässä asiassa. Tarkastusvaliokunta ehdottaa, että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 18/2015 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.